Kőszeg. 1921. julius hó 24.-én. 30. szám. 41. évfolyam

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben egész évre 52 K, félévre 26 K, negyedévre 13 K.
Vidékre postai szétküldéssel egész évre 56 K.
Egyes szám ára 2 korona.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő: FUCHS ENDRE.
Felelős kiadók: ifj. Rónai Frigyes és Pandur Béla.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. sz.

Nyilttér sora 5 korona.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számitatnak.

A trianoni béke és Nyugatmagyarország.

A trianoni békeszerződés nemcsak véglegesiteni kivánja Magyarország területének eddigi megcsonkitását s az elrablott területeknek kaján szomszédaink között való megosztását, hanem még egy uj csapást is mér reánk, amidőn hazánk nyugati határszélének Ausztriához való csatolását rendeli el.

Ha ellenségeink, akik a világháboruban nem győztek, csak mint hazárdjátékosok nyertek, Magyarország védtelen testéből kihasitottak nagy részeket és azokat kellő ellentállás hiányában könnyüszerrel elrabolták, ez mélységes fájdalommal tölt el, de ezen ma még változtatni nem birunk. Ausztria azonban minket nem győzött le, ellenünk nem küzdött, sőt velünk harcolt éveken keresztül az entente ellen és mi a csatában együtt ontottuk vérünket Ausztria határainak védelmében, ennek megmentésére is. S ez az Ausztria, amely bennünket évszázadokon keresztül kizsarolt, gyarmatává tett és megerősödésünket tervszerüen megakadályozta, — ez az Ausztria, a melyet a magyarok mentettek meg ismételten a biztos pusztulástól, rut háládatlansággal és embertelen cinizmussal hazánk egy részét koldulta el közös ellenségeinktől. A magyar kormány januári jegyzékében találóan nevezte el Ausztriának ezen eljárását hullarablásnak és erkölcstelennek az entente ezen rendelkezését.

Ez az Ausztria akar tőlünk élelmet, ellátást, barátságot, jóakaratot?

Nyugatmagyarország a mienk és ha bármi uton módon is sikerülne Ausztriának ezen területhez, vagy ennek csak egy részéhez is jutnia, — akkor is csak reánk szorul éhező népe. Kimutatták hiteles adatokkal, lelkiismeretes statisztikával, hogy Nyugatmagyarország magát sem tudja ellátni kenyérmaggal és egyéb élelemmel, hogy iparának és kereskedelmének tönkre kell jutnia az átcsatolás esetében és magas kulturája, iskolái mind tönkremennének, mert hiszen hallgatóinak zöme magyar gyermek. Nemcsak meg akarnak rabolni, megcsonkitani, hanem ezen virágzó területet tönkre tenni akkor, amikor nagyon jól tudják, hogy sem a vidék Ausztriát, sem Ausztria e vidéket eltartani nem képes.

Az entente — amely viszonyainkról mindig rosszul volt értesülve — annak idején azt hitte, hogy az erősen megcsonkitott Ausztriát gazdag magyar területekkel fogja felfrissiteni, életre kelteni, illetve kárpótolni s azt hitte, hogy Nyugatmagyarország képes lesz majd ellátni Ausztriát és hogy ezáltal meg fogja akadályozni Ausztriában a Nagy-Németországhoz való csatolás törekvését. Itt volt a tévedés! Nyugatmagyarország gazdaságilag passiv és a Rábavidékre van utalva. Ausztria tehát nem hivatkozhatik gazdasági jogcimre. Egyéb jogcime pedig nincs, de soha nem is volt.

Ha tehát Ausztria továbbra is ragaszkodik rideg, embertelen, minden közeledést kizáró, a történelmi kapcsokat kajánul kicsufoló és erkölcstelen álláspontokhoz, akkor nincs mit velük tárgyalni.

Ha Ausztria erőszakot akar, ám próbálja meg. Rabolja el tőlünk ezeréves Magyarországnak ezen integráns részét, de mi azt ne adjuk oda soha. Ne adja és ne alkudja el azt a magyar kormány, sem egészben, sem egyes bármily kis részében, ne szakitson el maga a magyar kormány Szent István koronájától egy magyar falut, egy magyar honpolgárt sem, ha az a magyar falu vagy az a magyar polgár bármilyen anyanyelvü is. Az egész magyar társadalom is és Nyugatmagyarország népe is tiltakozik minden oly kiserlet ellen, amely csak látszatát is kelthetné annak, hogy ezt a területet, vagy annak csak egy darabkáját is mi magunk elalkudjuk és átadjuk. Bizunk kormányunk erélyességében, kötelességérzetében és törhetetlen hazafiasságában!

Segitsük az Ovodát.

Mikor az Ovodát vagy 60 évvel ezelőtt alapitották, nem sejthették azt, hogy lesz idő, midőn az alapitványból és a tagdijból meg nem élhet. Az utolsó évtized folytonos küzdelmekkel járt. A vezetőség csak nagyritkán fordult a közönséghez segitségért. Most ismét oly nehéz anyagi viszonyok közt sinylődik, hogy gyors segélyre van szükség. Azt halljuk, hogy a közönség már nem birja a sok gyüjtést. Sajnos, idegenek itt sok olyan célra gyüjthettek, melynek hovafordítását nincs módunkban ellenőrizni. Ilyen esetekben jó lesz a jövőben meggondoltabb lenni. Ha azonban helyi célra kell adományozni, ebben ne legyünk szükkeblüek, mert olyanokra bizzuk, akik azzal lelkiismeretesen sáfárkodnak. Az Ovoda is ilyen. Segitsük ezt a kulturintézményt szeretettel, jóindulattal, hogy továbbra is fennállhasson a gyermeknevelés és gondozás legnemesebb hivatásában.

Dr. Schneller Aurél elnök.

Valahányszor a Ovoda segélyre szorult, mindig azt sajnálom, hogy a város meg nem jutott abba a helyzetbe, hogy költségvetése keretében gondoskodhasson annak fenntartásáról, mivel ez lenne kötelessége. A jelenlegi viszonyok nem alkalmasak ennek a megoldására. Továbbra is tehát a hazafias társadalom kötelessége létezését és áldásos müködését biztositani. Midőn az egyesület buzgó vezetősége, mely annyi önzetlenséggel igyekszik e nélkülözhetetlen nevelő intézményünket fenntartani, az Ovoda gyors segélyezése érdekében a nagyközönséghez, e város polgárságához fordul, lelkem egész hevével kérem a közönséget, támogassa az egyesület által az intézmény biztositására inditott jótékonysági mozgalmat azzal a szeretettel és jóindulattal, amint azt a magam részéről is támogatni kötelességemnek tartom.

Jambrits Lajos polgármester.

Ipartestületünk tagjainak jóindulatu pártfogásába ajánlom az Ovoda ügyét. Az Egyesület kényszerhelyzetben rászorult a támogatásra, segitsük tehát mi iparosok is, kik mindenkor minden nemes és jó céltól segitségünket meg nem vontuk.

Dömötör Gyula ipartestületi elnök.

A kereskedők testülete a társadalom intézményeiért mindig nagy lelkesedéssel áldozott. Az Ovoda fenntartásának a biztositása elsőrendü polgári kötelesség. Felkérem kartársaimat, hogy e helyi érdeket szolgáló nemes célra meginditott segélymozgalmat szives és jóindulatu támogatásban részesitse.

Röth Jenő a Kereskedelmi Kör elnöke.

Az óházi hadijáték.

Irta: Perkovits Jenő 54. sz. Esterházy cserkész.

Junius 12-ike volt. Mi az otthonunkban voltunk, mikor a parancsnok urunk egy ismeretlen cserkésztiszttel jelent meg az otthon küszöbén. Mi hirtelen felugorva helyünkről tisztelegtünk a belépő idegennek. Később tudtuk csak meg, hogy a soproni tanitóképző 62. sz. Pálffy csapatnak a parancsnoka. Azért jött ő el mihozzánk, hogy megbeszélje parancsnokunkkal az „Óház"-on tartandó hadijátékot.

A gyakorlat azon a feltételen alapult, hogy a Kőszegen lévő előhadtartaléknak mi vagyunk a 2. sz. „Óház"-i főőrse s ezt a 2. sz. főőrsöt kell a soproni csapatnak áttörni. Az 54. sz. Esterházy csapatot Pavetits Ede p. f. i. tanár, a 62. sz. Pálfy csapatot Mechle József evang. tan. képző tanár csapatparancsnokok vezették. A játékban mintegy 40 cserkész vett részt. A játék napja 14.-ére volt kitüzve.

* * *

Végre elérkezett a sokat emlegetett nap, julius 14 ike. Mi Esterházyak otthonunkban ½7 órakor gyülekeztünk, az otthonból azonban későn indultunk.

A csapatunk felvonult az óházi magaslatra, itt csakhamar elhelyezkedtünk. Azonban alig-hogy elhelyezkedtünk, megjelent egy kém, de csakhamar megláttuk és megugrasztottuk. 10 óra volt, mindenki lázas izgatottsággal várta azt a pillanatot, mikor fog feltünni a fehér alapu fekete számu ellenség.

Nem kellett sokáig várakozni. Az Óház-Vöröskereszti utmenti bokrok csakhamar eleven nek látszottak lenni s látom a figyelő helyemről, midőn a parancsnok a parancsot osztja. Ekkor bemegyek s jelentést teszek a parancsnok urnak, hogy jönnek az ellenség emberei. A harc megkezdődött. Az ellenség bujkálva, hason csuszva közeledett. Azonban nem kerülték ki figyelmünket. Körülzárva minket haladtak előre a soproniak. Mindig közelebb értek s egyszercsak váratlanul elhangzik az első szám. Ezt azután sorba követi a többi, ugyhogy a soproniakat — egy kivételével, aki a vonalat át is törte — mind megláttuk és le is kiabáltuk. Mi közüllünk egyet sem kiabáltak le. A harc végét a kürt szava jelezte. Igy tehát a harcot mi Esterházyak nyertük meg.

A játék után lementünk a Hétforráshoz, hogy megfőzzük a ebédet. A tüz csakhamar vigan égett. A kukta csakhamar ottermett a tüznél a főzőkanállal s elkészitette a jó izléses gulyást, melyre mindenkinek fájt már a foga. Az ebéd azonban csak fél 4 órára lett kész. Ebéd után haza akartunk jönni, de megeredt az eső s mig az eső elmult, vidám nótákkal töltöttük el az időt. Ezért értünk késő haza Kőszegre.

A soproniakat mi kalauzoltuk s megnéztük a város szépségeit. A vacsora nyolc órakor volt, mindenkinek izlett a jól elkészitett bus és hozzá egy pohár friss sör. A vacsora után Pavetits Ede az Esterházy csapat parancsnoka beszédet mondott, beszédjében megköszönte a szives vendéglátást (t. i. a Perkovits féle Mulatóban volt a vacsora) s ismertette a fiukkal a cserkészmozgalom fontosságát és buzditotta a soproni fiukat, hogy szeressék a parancsnokukat. A beszédet háromszoros „éljen" követte.

A vacsora után elkisértük a fiukat a vasutas árvaházba, mert ott lettek elszállásolva, hol már a jó ágy várta a fáradt, de vidám cserkészfiukat. Igazán nagy hálával tartozunk a vasutas árvaház mélyen tisztelt igazgatójának, hogy volt szives a soproni fiukat elszállásolni.

Kőszegről 15.-én reggel indultak a soproniak Csepregbe, honnan ismét tovább folytatják utjukat.

Igazán nem hittük volna, hogy ily kellemesen, vidáman s győzelmesen végződik majd a játék.

Kováts Ferenc karmester jubileumához!

Mult számunkban említést tettünk már Kováts Ferenc karmester 25 éves jubileumáról. Kováts Ferenc 25 éves fáradhatatlan működése Kőszeg város zenei életének fejlesztésében, a városi zenekar megalakitásában nem is méltatható eléggé. A városi zenekar megalapitása egyenesen az ő nevéhez füződik, mert hisz mikor idetelepedett, ennek hire-hamva sem volt. Ugyszólván a semmiből teremtette meg. Ezen zenekar létesitése és még inkább annak állandó létezése és működése talán legnagyobb érdeme, de mindenesetre legnagyobb teljesitménye; merthogy micsoda kolosszális munka és türelem kell ehhez, arra egy jellemző példával röviden rávilágithatunk.

A városi zenekar tagjai legnagyobbrészt helybeli kispolgári és munkáscsaládok hozzátartozóiból áll. Rábirni egy ilyen polgárt valamely hangszer megtanitására már nem gyerekjátek, őt tanitani pedig már olyan idegölő munkával jár, amelyről csak a zenével foglalkozóknak lehet némi fogalma. Tehát végül elsajátitott mégis csak annyit a tanitvány, hogy beállitható a zenekarba. Ha el lehetne érni, hogy ezeket azután a zenekarban hosszabb ideig tényleg tartani lehetne, akkor ma a városnak egy olyan zenekara volna, amelynek párját az országban alig lehetne találni. Csakhogy ép itt van a legnagyobb nehézség, itt vannak az ugyszólván leküzdhetetlen akadályok, amelyek teljesen igénybe veszik a karmester fáradságot nem ismerő egyéniségét. A kitanult játékosok ugyanis legtöbb izben hátat forditanak a zenekarnak. Amikor egy-egy tag már nélkülözhetetlenné vállott, akkor ott hagyja. Talán anyagiak végett, talán kényelem szeretetből, talán mert unja a sok próbát, de ott hagyja és akkor kezdheti a karmester egy másikkal, egy harmadikkal és Isten tudja már hányadikkal megint elülről az egészet. Kényszeriteni őket nem lehet. Igy azután erkölcsileg is, de meg anyagilag is folytonos válság fenyegeti a zenekart és tulajdonképen valóságos csoda — és csak Kováts karmester agilitását dicséri, — hogy ez a zenekar egyáltalán még működik.

A háboru előtt és alatt még csak segitségére volt a zeneegylet, de most már évek óta ez is megszünt vagy legalább is nem működik. Pedig igazán itt volna a végső ideje, hogy a zenepártoló egyesület ismét akcióba lépjen. Maga a város sajnos szintén nem nyujthat kellő mértékben támogatást, pedig talán itt lehetne még legelőbb megoldani a problémát. Ha más városok mintájára itt is alakulna egy zeneiskola a város ellenőrzése és felügyelete alatt, ahol a fuvósok iskolaszerüen nyernék kiképzésüket, természetesen tandij ellenében — Magyarországnak ugyanis jelenleg oly kevés kiképzett fuvósa van, hogy ilyenek nagyszerüen elhelyezkedhetnének és kereshetnének — akkor már biztositva volna az anyagi és erkölcsi siker. Egy ilyen, mondjuk 3 évfolyamból álló iskola a legjobban biztosithatná a zenekar részére az állandó és kifogástalan anyagot, különösen az esetben, ha a tanitványok az iskola elvégzése után is kötelezve lennének még egy évre a zenekarban való közreműködésre. Hogy jó anyagból azután mit lehet és mit tud Kováts összeállitani, arra legjobb példa, ha visszaemlékezünk a kőszegi vadászkatona-zenekarra. Mily nagyszerü volna, ha állandóan ilyen zenekarunk lehetne, mint amilyen a háboru alatt a 12-es vadászok Kováts által vezetett nagyszerü zenekara volt.

A főgimnáziumban annak fennállása óta szintén Kováts Ferenc tanitott és tanit. Volt tanitványainak száma itt egy egész kis légió. Mennyi kis diákkal kedveltette meg a különböző hangszereket és nem egy ezek közül a budapesti zeneakadémián folytatta tanulmányait. Biz nagyon könnyen megérhetjük még, hogy országos hirü művészeket fogunk ezek között köszönthetni.

Természetesen a főgimnáziumi zenekar alapitása is az ő érdeme. Éveken keresztül igen sok olyan esténk volt már, hol élvezkettük ezen zenekar pompás munkáját. Két év óta a főgimnáziumban nemcsak a zenet, hanem az éneket is ő tanitja és talán nem kell külön rámutatnunk, hogy mily nagyszerüen, hisz majd mindannyiunknak volt alkalma hallani a főgimnázium énekkarát.

Kőszeg városának kevés olyan polgári családja van, amelynek egy-két tagját nem ő tanitotta volna meg legalább is helyesen járni a zenetudomány terén. Most jubileuma alkalmából legalább annyival járjunk mindannyian az ő ünnepléséhez, hogy a javára rendezett hangversenyre kivétel nélkül elmenjünk. Ezen hangverseny augusztus hó 6-án és 7-én lesz a főgimnázium disztermében. Egy hatalmas volt és jelenlegi tanitványaiból összeállitott zenekar az ünnepelttel mint karmesterrel az élén áll ki majd a hangverseny dobogóra és egy nagy, a zene minden ágát felölelő műsorral két esten át szórakoztatja közönségünket. E hangversenyről részletesen legközelebbi számunkban irunk.

Nógrádverőcze.

Jurisich-cserkészeink nyári táborozása.

Kies fekvésü község, kedves nyaralóhely a szőke Duna partján, félév óta pedig sok kőszegi kis diák ábrándjainak sohasem látott tárgya. A váczi püspök ur Migazzi-kastélyának erdős parkjában, gyorsan csörgő hegyi pataktól körülfolyt pázsitos réten készülnek táborba száliani főgimnáziumunk Jurisich cserkészei. Kiszakitják magukat a vakáció napjaiban a szülői kör édes otthonából, feláldozzák a szünidő aranyos szabadságát, összeseréglenek városunkban, hova máskor szorongó érzéssel szoktak jönni. Vonzza őket a cserkész-táboriélet ellenállhatatlan ereje. Tábort ütnek a Duna pázsitos partján, tábori életet élnek cserkésztörvényük szellemében, hogy megedződjön testük-lelkük a viznek napsugaras hullámaiban és a szigoru figyelmet kivánó cserkészélet jellemnevelő erejében. Nem a kalandos élet vágya hajtja őket a messze fekvő idegenbe. Jól tudják, hogy a cserkészet nem kalandos élednód, hanem mintaélet a természet szabad ölén, mely hivatva van ifju szivükbe oltani a nemesebb életfelfogás csiráit.

Jurisich cserkészcsapatunk ezuttal másodszor indul táborozni. Haunauer István váczi püspök ur különös jóindulatát kell látnunk abban, hogy a szombathelyi püspök ur jóságos közbenjárása minket tüntetett ki vendéglató kegyével. Talán csapatunk jóhirneve volt erészben döntő befolyásu. Városunk örömmel gondolhat a jószivü püspök urra, ki figyelemre méltatja cserkészeinket, és büszkeséggel tekinthet cserkészeinkre is, kik derékségükkel rövid idő alatt jóhirnevet vivtak ki maguknak.

Indulásuk julius 27.-én lesz a 21 óra 20 perckor induló vonattal. A ut egyrészét két cserkésztalálékonysággal berendezett teherkocsiban teszik meg, melyekben sátraikat, cserkészkocsijukat és élelmiszeres ládáikat is magukkal viszik. Győrött hajón folytatják utjukat Nagymarosig, ahonnan gyalogosan sietnek nógrádverőczei táborozásuk helyére. A két hétre tervezett táborozás folyamán megtekintik a főváros nevezetességeit és Aquincum római város ásatásait, kirándulnak Visegrádra, Esztergomba és a Pilis-hegység legszebb kilátást nyujtó magaslatára, a Dobogókőre. — Visszatérésük utján aug. 12.-én kirándulnak Pannonhalmára is.

A nagy utra készülődés izgalmai között hálás szivvel gondol sok kicsi diákszív nagyszámu jótevőire, kik segitő támogatásukkal sok örömet igérő táborozásukat lehetővé tették.

Hirdetmények.

Felkérem mindazokat kik hajlandók menekült tisztviselők gyermekeit 3—4 hétig tartó nyaralásra elfogadni, jelentkezzenek az ügy sürgősségére való tekintettel f. hó 25 ig városház 14 szám alatt.

A rokkantügyek végleges rendezése céljából felhivom mindazon hadirokkantakat, kik illetményeiket mindezideig egyáltalában nem vagy nem pontosan kapták, hogy ügyük megvizsgálása végett f. hó 28 ig jelentkezzenek városház 14 sz. ajtó alatt.

A Szibériában volt hadifoglyok az egyes táborok felosztása után fennmaradt összegeket a honv. min. azon rendeltetéssel bocsájtották rendelkezésre, hogy abból a Szibériában elhunyt magyar hadifoglyok inséget szenvedő özvegyei és árvái segélyeztessenek. Felhivom a most megjelölt és inséget szenvedő özvegyeket, hogy egyszeri kisebb segélyezhetőség céljából folyamodványaikat a polgármesteri hivatal utján a Magyar Vörös Kereszt Egylethez adják be. Tekintetbe csak azok jönnek, kiknek férjeik bebizonyithatólag Szibériában voltak fogságban és ott haltak meg és kik inséget szenvednek.

M. kir. pénzügyminiszteirium 103573. sz. távirati rendelete alapján közhirré teszem, hogy az egyezer koronán aluli pénztári elismervényeket senki se terjesze be a hatóságokhoz beváltás végett, mert a törvény végrehajtása tárgyában külön utasitás fog rendelkezni.

Közhirré teszem, hogy az őrlési tanusitvány kényszer azokra a malmokra, amelyek a kontingentálás utján rájuk kivetett gabonamennyiségek beszolgáltatására magukat kötelezték, megszünt. A közönség tehát a kőszegi és a helybeli közönségre számbajöhető Kőszeg vidéki malmokban őrlési tanusitvány nélkül őroltethet és daráltathat. A malmok azonban csak természetben levonandó 15% őrlési és 12% darálási vám mellett kötelesek és jogosultak őrolni illetőleg darálni. A kiőrlési arány 75%.

Jambrits Lajos polgármester.

F. hó 17. én a Király-uton 20 K. készpénz találtatott. Igazolt tulajdonos átveheti az államrendőrségen.

Dr. Freyberger Jenő államrendőrkapitány.

Ipartestületi közlemények.

Az anyagbeszerzőben raktáron levő, különféle talpak, boxbőr stb. még mindig leszállitott napiáron kaphatók. A textiláruk áremelkedése dacára, a raktáron lévő finom ruhaszövetek és kellékek is az eddigi árban árusittatnak.

Hetenkint friss élesztő kapható az anyagbeszerzőben a hivatalos órák alatt. Máskor pedig Flamisch Gusztáv urnál vehető át.

Helyi hirek.

Előléptetés. A kormányzó Nikolich Dániel századost, városunk közismert és közkedvelt lakóját, ki az 5. gy. e. III. zlj. nál van beosztva, őrnaggyá léptette elő.

Szabadságon. Horváth Andor főbiró f. hó 18-án háromheti szabadságra Budapestre távozott. Távollétében Chernel Ernő szolgabiró vezeti a főszolgabirói hivatalt.

Személyi hir. A belügyminiszter Farkas Pált segédfogalmazói minőségben a kőszegi államrendőrséghez osztotta be.

Adófelszólamlási bizottságnak Kőszegen való felállitását kéri a város nevében egy bizottság melynek tagjai: Hecenast Kálmán nyug. min. tanácsos, Domötör Gyula ipartestületi elnök, Eisner Kamill gyáros, Dr. Országh Sándor gazd tanácsos és Róth Jenő kereskedő. Mire e sorokat a közönség olvassa, a bizottság valószinüleg már meg is érkezett, a pénzügyminisztertől a kivánt eredménnyel. Hecenast Hegedüsnek barátja, sőt Hegedüs alantasa volt, s igy remélhetjük, hogy intervencioja eredményes lesz, melyről a legközelebbi számunkban számolunk be.

Müvésztelep Kőszegen. Lyka Károly, a Képző művészeti Főiskola igazgatója tervbe vette, hogy Kőszegen kecskeméti mintára művésztelepet létesit.

A főiskolás estély julius 30.-án szombaton este ½9 órakor lesz a főgimnázium disztermében. A programról már mult számunkban megemlékeztünk, itt csak azt jegyezzük meg, hogy Németh Ella operaházi művésznő néhány hetet Kőszegen fog tölteni, s valószinüleg sikerül az ő közreműködését megnyerni az estélyre, mely iránt már igen nagy az érdeklődés. De meg is érdemlik a főiskolások, hogy ügyüket a közönség pártolja. Áldozzunk néhány fillért Kőszeg város főiskolás szövetségének oltárára, hisz azon fillérekből nyujtanak majd segélyt városunk fiainak a tél küzdelmes napjaiban. Mig tehát egyrészt a ker. főiskolai hallgatók ügye iránt mutat érdeklődést, aki az estélyen részt vesz, másrészt pedig tartalmas és nivós programot nyujt az eloadás. — Jegyek előre válthatók Róth Jenő könyvkereskedésében.

Házasság. Novák Rezső áll. rendőrségi dijnok kedden tartja esküvőjét Grossliecht Micikével.

Hármas iker. Reczetár István kőszegi lakós nejének mult szombaton három fia született. A fiuknak Jambrits Lajos polgármester a keresztapjuk, Jambrits Lajosné pedig a keresztanyaságot vállalta, kik gazdagon megajándékozták a 8 gyermekes családot. Ugyancsak ez alkalomból a család részére az 5. gy. e. és a város a csecsemővédelmi alapból 1000—1000 koronát adományozott.

A ker. nemzeti egyesülés partja tagdijának beszedésére kerül a sor a napokban. A párt vezetősége ezuton kéri tagjait, hogy a csekély 10 K. évi tagdijat áldozza szivesen a keresztény tábor céljaira.

A kőszegi Turista- és Szépitő Egyesület a méltányosság cimén kéri a város nyaraló és üdülő kedves vendégeit, hogy az erdei turista utak, padok és egyéb a kirándulók érdekeit szolgáló létesitmények gondozásához önkéntes adományaikkal hozzájárulni sziveskedjenek. Az adományozás összege Róth Jenő könyvkereskedésében fizethető le.

Az Ovoda segélykiáltasa meghallgatásra talált városunk társadalmában. Tudják, hogy vezetőik tiszta szerénységből csak nagyritkán szólalnak meg. Csak akkor, mikor az intézmény fenntartása már másképp lehetetlen. A gyárosok, kereskedők, iparosok, a város, intézmények nagyértékü ajándékokkal járulnak hozzá a tervbe vett tombolához, melynek tizes sorozatfüzeteit a napokban küldik szét. Minden tizes sorozatra esik legalább egy nyeremény. Aki tehát megveszi, nemcsak jótékonyságot gyakorol, adományáért a sors döntése szerint ellenértéket is kap. A nyeremények közt 100—50 kor. értékü nagyon hasznos tárgyak vannak. Ruha, bőr, talp, szappan, tüzifa. liszt, bor, sör, háztartási cikk stb. Ezenkivül a tombolafüzet egy személyre szóló ingyenes belépődij az e hó 31-iki sörkerti zenedélutánra, melyre a családdal megjelenő 10 éven aluli gyermekek ingyen bemehetnek.

Kőszegfalván kath. Legényegylet alakult mult vasárnap. Az egylet, melynek elnökévé Tangl Jánost, alelnökké Stiebeckar Antal, titkárává Radványi Antalt választották, már eddig is több mint 30 tagot számlál. Augusztus 14 én az egylet saját pénztára javára a kőszegfalvi „legényligetben" táncmulatságot rendez.

A hetfői országos vásár elég forgalmas volt. Különösen nagyon sok szövetárut hoztak fel. Harisnya és ruhafélék nagy választékban kerültek eladásra és a nagy kinálat folytán az árak valamelyest estek. Az állatvásáron 80 ló, 400 szarvasmarha és 200 sertés cserélt gazdát. A marha ára élősulyban kg-ként 20—22 korona közt mozgott, a sertés ára valami keveset emelkedett.

Menetrendváltozás. Julius 24. től kezdődőleg vasárnaponként az eddig közlekedő vonatokon kivül Sopron—Kőszeg—Szombathely között és vissza Szombathely—Kőszeg—Sopron között az 5321 és 5324 számu vonatok is fognak közlekedni. Az 5321-es Sopronból Kőszegre érkezik d. e. 9·2 kor Szombathely felé indul 10·45 kor, az 5324 sz. vonat Szombathelyről érkezik 15·28 kor Sopron felé indul 16·4 kor.

A Sziget utcai Szegényházat le kellett bontani, mert összedüléssel fenyegetett. A helyreállitás tetemes költségébe kerül a városnak, a munkálatok folyamatban vannak.

A belvárosi városkut már működik mind három csőből jön a viz. Most már a közönségen van a sor, s bánjon kiméletesen a kuttal, mert egyik vashuzóját már ismét eltörték.

A piaci árak ismét emelkednek. Ha mindjárt nagy is a kereslet, a közönségnek még sem kellene felhajtani az árakat. A rendőrség figyelemmel kiséri a piaci árt, s az árdrágitók, mint azt már többen Kőszegen jól tudják, 1500—2000 koronára lesznek megbüntetve.

Lopás. A kőszegi alreáliskolából ismeretlen tettes 10.800 K-t lopott el. A nyomozás folyik.

Locsempeszek figyelmébe, nehogy ugy járjanak, mint Szupper Alfréd rőti lakós. Szupper az alreáliskolától vett egy pár lovat, azt ügyesen kicsempészte Kirchschlagba s boldogan megtért hazájába. Kőszegiek azonban felismerték Kirschlagban a lovat, kitudódott a csempészés, no és Szupper urat megtanitják móresre.

Hamis pénzek forgalombahozatala még javában divik. A kőszegi rendőrség ujra nagyobb mennyiségü bankót foglalt le, melyről az osztrák felülbélyegzés le volt mosva. Az egyes soproni lapok ezért a kőszegi rendőrséget még is támadják, mint olyan közeget, mely a véletlenül hamis pénzhez jutott atyafiakat még kellemetlen helyzetbe is hozza. A valóság azonban az, hogy az egyik bankban megmondják az illetőnek, hogy a pénz hamis és viszi a másikba, harmadikba beváltani. Az ilyen eset már teljesen kimeriti a hamis pénzt terjesztése büntettének tényálladékát s egyáltalán nincs azon elitélni való, ha a kőszegi rendőrség ezeket lefüleli. No meg nem is oly ártatlanul jutnak ezek sem egyszerre pl. száz darab hamis százkoronáshoz! A mi jó osztrák testvéreink csinálják ezt a kalamajkát, aminek aztán az a következménye, hogy Sopronban senki sem akarja elfogadni a régi pénzt.

Idill a rőti erdőben. Szerdán délután egy itt nyaraló pesti hölgy sétált boldogan a rőti erdőben. Egyszerre csak eléje kerül három fiatalember, kik őt inzultálták, miközben a Marseillessét énekelték. Az asszony kiáltozni kezdett, mire a Gyöngyösben lubickoló fiatal emberek figyelmessé lettek és segitségére siettek a kétségbeesett asszonynak, mire ezek odaértek, azoknak már hült volt a nyoma. A rendőrség a nyomozás folyamán letartóztatta Tompeck Antal kőszegi lakost, ki állitólag a Marseillessét oly szépen énekelte, két társának ügyét, kik szabadságos katonák, áttették az állomásparancsnoksághoz.

A Frigyes laktanyai lopás ügye a törvényszéken. Emlékezetes dolog még, hogy március végén 200 ezer korona készpénz eltünt az 5. gy. e. pénztárából. Rónai tart. főhadnagy volt gyanusitva a lopással. Szerdán volt a szombathelyi törvényszéken a tárgyalás, melyen a tanuk különbözőkép vallottak. Dr. Szemző ügyvéd a közvetlen bizonyitékok hiánya cimén felmentést kért. A törvényszék este 7 órakor hirdette ki az itéletet, mely szerint a vádlottat a vád és következményei alól felmenti és azonnali szabadlábra helyezését elrendeli. Az itélet indokolása az, hogy a felmerült bizonyitékok csupán gyanuokoknak tekinthetők. Az ügyész felleb bezett.

A sörkertben ma délután 3 órától kezdve Czene Jenő primás vezetésével a hires sárvári cigányzenekar fog hangversenyezni. Belépődij nincsen. Számos látogatást kér Baldauf Károly vendéglős.

A postai készpénzfizetések csökkentése. A posta folyó évi junius hó elején pénzfeleslegeinek elhelyezésébe a vidéki pénzintézeteket bevonta s ettől az időtől kezdve a postahivatalok pénzfeleslegeiket többé nem a távolfekvő postaigazgatósági pénztárakhoz, illetve a budapesti kézbesitő postahivatalhoz, hanem a vidék össz.s városaiban e célra kijelölt pénzintézeteihez küldik be. A postai pénzforgalomba bevont pénzintézetek, mint a Pénzintézeti Központ szervei, ennek szavatossága mellett müködnek s a P. K. a befizetett összeget folyószámlán a posta javára irja. Ekkép lehetővé vált, hogy a posta pénzfeleslegei minden időveszteség nélkül jutnak el azokba a vidéki központokba, ahol azok ujból való felhasználása lehetővé válik. A postapénzek ekkép hozzájárulnak a vidék pénzigényeinek kielégitéséhez s a szervezet központjának módjában áll a pénzfeleslegeket a közvetlen közelből, a központból való küldés mellőzésével, a lehető leggyorsabb módon odairányitani, ahol azokra szükség van, amiben a reform közgazdasági haszna rejlik. A postai pénzforgalomba bevont pénzintézet, valamint jelentkezés esetén a többi helybeli pénzintézetek számlatulajdonosainak cimére érkező postautalványok és csekkfizetési utalványok összegét a posta — a számlatulajdonos kérelmére — nem készpénzzel vagy csekkel, hanem a pénzintézetnél levő számián való jóváirás utján egyenliti ki. A jóváirás az utalványok érkeztétől számitott 24 óra alatt megtörténik, amiről a számlatulajdonos az utalványszelvények kézbesitése mellett nyomban értesitést nyer s igy a jóváirt összeg felett késedelem nélkül rendelkezhetik. A jóváiras s az arról való értesités dijmentes. A megbizott vidéki pénzintézet számlatulajdonosai azonfelül mindennemü postai befizetéseiket (utalvány, utánvétel, postai megbizás, távbeszélő előfizetési dij) a saját számlájuk terhére kibocsátott csekkekel teljesithetik a postahivatalnál (Távirati utalványt ekkép befizetni nem lehet.) A csekk, ha az illető számlán fedezet van, korlátlan összegről szólhat. A csekkel fizető telek a postahivatalban soronkivül elégittetnek ki. Mindez a készpénzforgalom kivánatos apasztására vezet s amellett növeli s fellenditi a vidéki pénzintézetek forgalmát. Az ujitásnak más irányban való célszerü kihasználása is folyamatban van. Igy megfontolás tárgyát képezi, hogy a pénzintézetek és vállalatok postai készpénzbefizetéseiket a megbizott pénzintézethez, avagy a jegybank fiókjához teljesitsék, s az ott nyert elismervénnyel jelentkezzenek a postahivatalban, ahol az elismervényt befizetésül (készpénz gyanánt) elfogadják. Hasonlóan tervbe van véve oly esetekben, amidőn a postahivatal pénzkészlettel nem rendelkezik, az ily érkezett utalványok összegeinek a megbizott pénzintézet utján való kiegyenlitése. Ekkép a pénzösszegek ismételt megolvasása, kézről-kézre való átadása s az ezzel járó kockázat lesz kikerülhető. — Joggal hisszük és reméljük, hogy az érdekelt körök a reform pénzügyi horderejét s az életviszonyokra kiható jelentőségét belátva, annak terjesztéséhez és teljes kifejlesztéséhez a posta intencióinak megfeleiően teljes erejükkel hozzá fognak járulni.

A vagyonváltság cimü eddigi két közleményből helyszüke miatt kimaradt a nagyobb vagyonok és a részvények váltságáról szóló törvényjavaslatok ismertetése és a közlemény befejezése. -- Előbbi javaslat intenciója, alapgondolata az, hogy a háboru alatt szerzett vagyonok a többinél nagyobb váltságot fizessenek. A javaslat szerint ily vagyonnak az számit, amely vagyon 1914 évi julius 1. és 1921. évi március 1. közti időből ered, s legalább egy millói koronát elér vagy meghalad. Ez adóalapba a betétek, az állampapirok és készpénzbetétek nem számittatnak be, ugyszintén a gazdasági felszerelések és árukészletek nem lényeges szaporulata sem, ha a tulajdonos személye nem változott. — Ezen váltság alá tartozók e cimen ugyanakkora összeget fizetnek, mint amennyit egyéb váltságuk az illető vagyontárgy után kitesz, vagyis kétszeresen fizetnek. — A részvényváltságot a részvénytársaságok és szövetkezetek közvetlenül róják le s igy az egyes személyeket külön nem érinti. Magát a váltságot a részvénytársaságok vagy készpénzben vagy részvényleadással róhatják le, mig a szövetkezetek kizárólag csak készpénzben. — Az eddig tárgyalt vagyonváltság-javaslatok közül végleges elintézést a részvények, a takarék- és folyószámla-betétek, valamint az államkötvények váltsága nyert s szabályoztatott ez utóbbiak szelvénybeváltásának kérdése, mig a többi javaslatokon azok beterjesztése óta az egyes érdekeltségek kivánságaihoz mérten esetleg kisebb-nagyobb változtatások lesznek még foganatositva, amelyekre alkalomadtán még rátérünk. Gratzl Gyula takp. pénztáros.

Szines muszlin harisnyák 45 koronától, uri soknik 30 koronától feljebb. Harisnyakötés és fejelés békebeli pamutból elfogadtatik. Harisnyakötöde Szombathely, Széll Kálmán utca 6. sz.

Ha jó minöségü árut kiván olcsón vásárolni, ugy keresse fel bizalommal **Kolmann csemegeüzletet** Szombathely, Széll Kálmán utca 8. sz. Postai rendeléseket a leglelkiismeretesebben elintéz. — Pontos és szolid kiszolgálás.

Értesités.

A kőszegi közszolgálati alkalmazottak beszerzési csoportja tudatja t. tagjaival, hogy a P. M. 92634 sz. rendelettel az összes csoportok működését megszüntette. Ebből az alkalomból figyelmeztet a vezetőség mindenkit, hogy jogos követelését a csoporttal szemben legkésőbb 1921. julius 31 ig jelentse be. Aki a határidőt elmulasztja, igényéről lemondottnak tekintetik.

Ugyanakkor kéri a csoport, hogy juliusi áruját, zsir vagy egyébb követelését pontosan vegyék ki a tagok, mert ezután kiosztó utódunk semmi ilynemü követelést nem akceptálhat. Akinek korábbi beváltatlan szelvényei vannak, azokat mutassa be s ha lehet, azok beváltatnak. Határidő mindenre 1921. julius 31.

Kőszeg, 1921. julius 22.

Lorant Gyula ü. v. titkár.

Vidéki hirek.

Megürült a borostyankői plebania. Mikes János gróf megyéspüspök Fischl Károly borostyánkői plébánoshelyettest betegségére való tekintettel nyugalomba helyezte.

Községi elöljaró választás a kőszegi járásban befejezést nyert. Eredmény a következő: Alsószénégető: Holzschuster József, Bándoly: Habettler Péter, Barátmajor: Lakits István, Borostyánkő: Krug Ferenc, Bozsok: Riegler István, Csajta: Wolf József, Czák: Abert Gy., Edeháza: Pertl Mátyás, Felsőszénégető: Leitner János, Füsthegysirokány: Ruck Károly, Gyöngyösfő: Koller József, Hámortó: Treiber Lipót, Hármasfalu: Draxler Ferenc, Háromsátor: Zumpf József, Hosszuszeg: Fruhstück M., Hosszuszeghuta: Art József, Incéd: Kreisz S., Kiscsömöte: Albert István, Kispöse: Kálmán József, Kőszegdoroszló: Ujcz István, Kőszegpaty: Bognár János, Kőszegszerdahely: Kovács János, Kulcsárfalu: Karlovich Gyula, Léka: Giefing József, Ludad: ifj. Bertók János, Lukácsháza: Fatalin József, Mencsér: Laschober Károly, Nagycsömöte: Koltai József, Nagypöse: Németh József, Nemescsó: Sztokai D., Óhodász: Dobrovics János, Perenye: Boltán György, Polányfalva: Ringbauer Mihály, Rendek: Schmiedt Ede, Pusztacsó: Tóth István, Rohonc: Vargha József biró, Rauherz János

helyettes biró. Romwalter Nándor pénztáros, Seltsam József közgyám Rötfalva: Gneisz B., Rumpód: Franger József, Seregélyháza: Kálmán Sándor, Szabar: Marlovich F., Szalonakhuta: Fleck Ferenc, Tömörd: Miletics János, Ujvörösvágás: Kappel József, Vágod: Ringhofer János, Városhodász: Klein Mihály, Velem: Molnár Vitus, lett a biró.

Rötfalvan f. évi augusztus hó 20.-án, kedvezőtlen idő esetén 21.-én nagyszabásu virágünnepély diszfelvonulással együtt lesz megtartva.

A gőzgépkezelők és kazánfűtők legközelebbi képesitő vizsgái Sopronban augusztus hó 5. én d. e. 9 órakor fognak megtartatni. A kellően felszerelt viszgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők.

Tuz Léteren. Mult héten gondatlanságból Léteren tüz támadt, mely Weber Mihály és Grozinger Antal házát és gazdasági felszereléseit elhamvasztotta. Ezenkivül még két kincstári ló is elégett.

Közérdekü hirek.

Városok és a vagyonváltság. A pénzügyi és földmivelésügyi bizottság a vagyonváltság tárgyalása alkalmával a törvényjavaslatnak olyan módositását fogadta el, amely szerint törvényhatóságok, városok, községek földjeik után a közlegelők kivételével, magánszemélyekhez hasonlóan váltságot tartoznak fizetni. A városok országos kongresszusa tiltakozni akar e módositás ellen s ezért, mint a magyar városok érdekképviselete, julius 26.-án d. e. 11 órakor a budapesti ujvárosháza közgyülési termében egyetemes ülést tart, melyen Kőszeg dr. Hechinger Ede polgármester-helyettessel képviselteti magát.

Az 1000 koronán aluli kényszerkölcsönök visszafizetése. A pénzügyminiszteriumban már javában dolgoznak az 1000 koronán aluli kényszerkölcsönök visszafizetésének előkészitésén. Ezeket a pénztári elismervényeket augusztus hónapban feltétlenül be fogják váltani, még pedig ugyanannál a pénzintézetnél, a melytől a kényszerkölcsön alkalmával, az illető fél a pénztári elismervényt kapta.

Az antant jóvateteli bizottsága a trianoni béke végrehajtása céljából julius 27.-én érkezik Budapestre.

Az Estnek, melynek utcai árusitása be volt tiltva, a belügyminiszter ujból kolportárzsjogot adott, egyelőre két hónapi határidőre, szeptember 15.-ig.

Az Ebredő Magyarok Egyesületének küldöttsége jelent meg a pápánál. Őszentsége a legmelegebb szeretettel fogadta a küldöttséget, megáldotta az ÉME-t és átvette az egyesület diszjelvényét.

Kertészeti kiállitás Budapesten. A Országos Magyar Kertészeti Egyesület f. é. október 8.-tól 17.-ig Budapesten, a városligeti Ipar csarnokban kertészeti kiállitást rendez, mely tiz csoportra oszlik. I. csoport: Disz- és kereskedelmi kertészet, II. kertművészet, III. virágkötészet, IV. faiskola, V. gyümölcsészet és szőlészet, VI. konyhakertészet, VII. gyümölcs- és zöldség feldolgozás, VIII. magkereskedelem, IX. kertészeti irodalom és tanügy, X. kertészeti ipar. A kiállitáson az ország minden kertésze, kertkedvelője és kertészeti iparcikkek készitője részt vehet saját terményeivel és készitményeivel. Indokolt esetben nem saját terményekkel és idegen készitményekkel is részt lehet venni, de csak versenyen kivül. A kiállitáson csak a kertészet körébe tartozó cikkek állithatnak ki. Bejelentések és kérdések az Országos Magyar Kertészeti Egyesület cimére Budapest, VII., Dohány-utca 20. szám alá intézendők. Bejelentési határidő az I—VI. csoport részér 1921. évi szeptember 1. a VII—X. csoport részére 1921. évi augusztus 1. Ugyanakkor a kiállitási térszükséglet is bejelentendő. A bejelentés elfogadásával egyidejüleg a megfelelő térdij fizetendő a nevezett egyesület pénztárába. E kiállitás szabályzata szerkesztőségünkben betekinthető.

A Pesti Tőzsde uj számában Popovics S. nyilatkozik a pénzügyi kérdésekről, Ghillány Imre báró a mezőgazdasági helyzetről. Imformációt közöl a lap a dunai hajópark felosztásáról, a vagyonváltságbank megalakulásáról, a budapesti, bécsi, berlini tőzsdékről. A főbb cikkek: a Danica részvényeseinek kálváriája. 360.000 magyar Foresta részvényes várja az osztalékot. A Phöbus részvényesek panasza. A gazdasági depresszió Szegeden. Meglepő kudarc a gyapjuakciókon. A 16 oldal terjedelmü lap előfizetési ára: egy évre 300 K. félévre 150 K, negyedévre 80 K. A szerkesztőség mindenféle sorsjegy és értékpapir ügyben dijmentesen ad felvilágositást. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI. Izabella-utca 43. Telefon 121—04.

Elektro Bioskop
a „Mulató" nagytermében.
Műsor: Vasarnap, julius hó 24. én:
Az irigység.
Drámai vizió 5 felvonásban, egy fejezet a hét főbünből. A főszerepben **Franceska Bertini.**

Meghivó. **Gabos Géza okl. tánctanitó** f. hó 30.-án szombaton este 8 órai kezdettel tartja a Mulató nagytermében
kiskoszorucskáját,
melyre a nagyérdemü közönséget tisztelettel meghivja. — A zenét Horváth Géza teljes zenekara szolgáltatja.

Házeladás.
Szabadbárándon, 1921. julius hó 31.-én d. u. 3 órakor 2 szoba, konyha, kamra, istálló és pajtából álló házukat nyilvános árverésen eladják a tulajdonosok.

Ujság makulatura
kicsinyben és nagyban kapható
Rónai ujságüzletében Várkör 39. sz.

Meghivó.
Vasárnap, azaz 1921. évi julius hó 24.-én Skriba Sándor vendéglőjében
tánomulatság
lesz, melyre a nagyérdemü közönséget tisztelettel meghivja **Skriba Sándor** vendéglős Kezdete d. u. 3 órakor. Belépődij személyenkint 15 korona, családjegy 30 korona. A zenét Horváth Géza zenekara szolgáltatja.

Egy jó házból való fiu tanoncnak
felvétetik Lauringer Elek vaskereskedésében

Azon háziasszony,
aki főzelékféléit, ugorkáit stb. jól és megbizhatóan akarja konzerválni,
ecetet
mindenkor csak a bejegyzett **BRADER** és **TREMMEL** (Kőszeg, Király-ut 9. szám) cégtől kérjen.

Mindenes leány,
aki a főzéshez is valamit ért, augusztus 1.-ére kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Több köbméter jó **terméskő** eladó **Mayer János vendéglősnél.**

Szabóhegyen
csütörtökön és vasárnap kedvező időjárás esetén **cigányzenekar** hangversenyez.

Egy tanonc
felvétetik
Wlasits Gyula pékmesternél Kőszegen.

Külföldi és tengerentúli
levélbélyegek, valamint
jó minőségü **szivarkahüvely**
nagy választékban állandóan raktáron
Rónai Frigyes ujságüzletében.

Dr. Flesch-féle
Skaboform-kenőcs
ujból kapható!
Leghamarabb megszünteti:
Viszketegséget,
sömört, ótvart, rühességet.
Nem piszkit, szagtalan, nappal is használható. 15, 25 és 40 K-ás dobozokban. Bedörzsölés utánra való Skaboform-puder 9 korona. Kén- és kátrányszappan 22 K. — Kapható minden gyógyszertárban.
Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF R.-T.
Budapest, VI. Király-utca 12. szám.

Apolló Kőolajfinomitó
gyártmányai:
Benzin, legfinomabb gép- és hengerolajok, gépzsirok gyári árban kaphatók
Rosenthal Dezsőnél
Szombathely, Kőszegi-utca 8. szám.

Kiváló minőségü
Asbestcement-műpala
kapható
ZERTHOFER MIHÁLY
ipartelepén Kőszegen.

GUTH VILMOS villamos erőre berendezett
fa-, csont- és diszmüesztergályos-műhelye
Szombathely, Kossuth Lajos-utca 19.
Készit minden e szakmába vágó munkákat, ugymint villamos állólámpát selyem ernyővel, könyv-, szobor és virágállványt, függöny-, kotta-, törülköző-, gyertya ruhatartót, álló- s falifogast, zongoraszéket, tölcsért, hordócsapot, billiárddákót és golyót, kuglibabát, külföldi nehéz Lignumsanctum-golyót, dobrámát, rokkát.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen.